

Cadrul național și internațional privind egalitatea de gen și politicile climatice

Compendiu legislativ • reper de orientare

Acest compendiu oferă o privire de ansamblu asupra principalelor repere normative care fundamentează integrarea egalității de gen în politicile climatice. Documentul are scop orientativ și nu înlocuiește consultarea textelor oficiale în vigoare.

Cadrul internațional

Instrument	Relevanță
CEDAW — Convenția privind eliminarea tuturor formelor de discriminare față de femei	Standard global pentru egalitatea de gen, inclusiv în mediul rural și în accesul la resurse.
Acordul de la Paris privind schimbările climatice	Recunoaște importanța egalității de gen și a participării femeilor în acțiunea climatică.
Obiectivele de Dezvoltare Durabilă (ODD/Agenda 2030)	ODD 5 (egalitate de gen) și ODD 13 (acțiune climatică) se susțin reciproc.
Convenția-cadru a ONU privind schimbările climatice (UNFCCC) — Planul de acțiune pe gen	Promovează echilibrul de gen și integrarea perspectivei de gen în politicile climatice.
Cadrul de la Sendai pentru reducerea riscului de dezastre	Subliniază rolul femeilor în pregătirea și răspunsul la dezastre.

Cadrul național al Republicii Moldova

La nivel național, integrarea genului în politicile de mediu se sprijină pe legislația privind egalitatea de șanse și pe documentele strategice de mediu și climă:

- **Legislația privind asigurarea egalității între femei și bărbați** — cadrul general care interzice discriminarea și promovează șanse egale, inclusiv în viața economică.
- **Strategiile și programele naționale de mediu și de adaptare la schimbările climatice** — stabilesc direcțiile de acțiune climatică și obiectivele de reducere a vulnerabilității.
- **Contribuția determinată la nivel național (NDC)** — angajamentele Republicii Moldova în cadrul Acordului de la Paris, care includ tot mai mult dimensiunea socială și de gen.
- **Cadrul de descentralizare și de dezvoltare locală** — atribuie autorităților publice locale competențe în gestionarea resurselor și a riscurilor de mediu.
- **Procesul de armonizare cu acquis-ul UE** — în contextul parcursului european, aliniază treptat politicile de mediu și de egalitate la standardele europene.

Principiul integrator

Egalitatea de gen și acțiunea climatică nu sunt domenii separate. Documentele internaționale și naționale converg spre principiul integrării perspectivei de gen („gender mainstreaming”) în toate etapele politicilor climatice — de la analiză și planificare, la bugetare, implementare și monitorizare.

Cum se aplică la nivel local

- Planurile locale de adaptare ar trebui să includă o analiză de gen și date dezagregate.
- Bugetarea sensibilă la gen ajută la alocarea echitabilă a fondurilor de mediu.
- Consultarea publică trebuie să asigure participarea reală a femeilor.

Compendiu orientativ elaborat în cadrul Rețelei Rurale. Pentru aplicare, consultați textele normative oficiale în vigoare la data utilizării.